

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATIRICH
HUMORISTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada numero per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIO

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 8 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

Don Ignocent López Bernagosi

Morí lo 22 Setembre de 1895, á tres quarts de onze de la nit

(D. E. P.)

Sos desconsolats fills D. Guillém, D. Enrich, D. Joseph, D. Anton y D.ª Elvira; fills polítichs D. Rafel Llofriu, D.ª Antonia Tugas y D.ª Carme Llausás; nets y netas, germans D. Narcís y Don Joaquim, nebots y nebodas, cusins y cusinas y las redaccions de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA y de LA CAMPANA DE GRACIA, participan als que foren amichs y coneguts del difunt y als lectors de abdós periódichs, tan sensible perdua.

IGNOCENT LOPEZ BERNAGOSI

Dos mesos feya ja que una cruel malaltia, diagnosticada desde bon principi com á mortal de necessitat, lo tenia á intervals postrat en lo llit ó clavat en lo silló, lluny de sas ordinarias ocupacions, en las quals invertia la major part de las horas del dia y de la nit, sempre laboriós, sempre incansable.

Sufria de quant en quant tremendos atachs de asistolia y una tristesa melancólica, viu contrast de aquell natural alegre y expansiu que en temps de normalitat constituia 'l fondo del seu caràcter tan atractivol, se havia apoderat d' ell, en aqueixos últims dias de sufriment, en aqueix crepuscul vespertí de la seva existencia.

¡Pobre López! No fá mol temps, al veure desfilar lo solemne enterro del seu gran amich Frederich Soler, dominat per l' aflicció que li causavan sempre las agenas desgracias, exclamava ab dolorós condol:

—Ara 'm toca á mi!

Y ja llavoras, sense que l' enfermetat cardíaca que minava la seva salut s' hagués encare manifestat ab sas feras embestidas, pressentia que no devia allargarse molt la seva existencia. Ab la desaparició del gran poeta catalá, se li despertava 'l recort de aquells dias alegres dels *Singlots poètics* y del *Tros de paper*; dias de bon humor y de riallas, en que sas grans iniciativas editorials se posavan á proba y triunfavan ayrosament, contribuint á afiansar la gloria y 'l renom dels autors festius de la renaixent literatura catalana, y reclutant á milers los lectors que desde llavoras no s' han cansat encare de llegir los traballs de tots géneros escrits en nostre matern llenguatge.

Possehia en Lopez pera impulsar aquest moviment popular, apart de l' activitat y del entusiasme, un instint admirable del gust del públich, que 's revelava tant en la manera garbosa en que presentava las edicions posant á son servey lo llapis dels millors artistas, com en la fabulosa baratura de las sévas publicacions, encaminada á difundir las y propagarlas, colocantlas al alcans de totas las fortunas. Ab ellas s' identificava com un pare ab los seus fills. No era l' editor d' ánima seca, que sols á estímulo de la ganancia treballa: ell s' enamorava de l' obra que s' havia encarregat de donar á llum; del periódich que creava y en lo qual se pot dir que col·laborava constantment ab sos consells, ab sas iniciativas, ab sas ideas sempre oportunas y acertadas. Ell era ademés l' amich entranable dels escriptors y dels artistas.

Donchs ab la mort de 'n Serafi Pitarra sentí com una desilució de la vida. La idea de que 'l temps no passa en vá, se li representá en aquells moments ab mes forsa que may. ¡Havía vist morir á tants amichs! ¡A Tomás Padró, á Robert Robert,

al Antón Altadill, al Antón Llaveria, á en Quimet Bartrina! Pero cap lo desanimá tant com en Frederich Soler, no perque 'ls estimés menos, sino perque al morir aquells, guardava encare en son esperit y en son cos, una gran reserva d' energia y de salut. Pero 'l tránsit del creador del *Teatro catalá*, li féu l' efecte del desprendiment de la clau mestra de una volta: la volta del temple de sas ilusions y de sos recorts mes grats, y fou per aixó qu' exclamá al veure desfilar lo seu enterro:

—Ara 'm toca á mi!

**

Pochs dias després de 'n Soler, morí D. Fermín Villamil, antich y auster demócrata que á la seva edat avansada tributava als ideals republicans lo culto mes acendrat; home de cor eternament jove, conter-

tuli diari de la llibreria de la Rambla.

La mort de 'n Villamil sigué per en Lopez un altre clau.

—¡Tots se 'n van!—ens digué plé de fonda tristesa.—O millor dit encare: tots ens n' aném!...

Per en Lopez Bernagosi l' ideal polítich era una verdadera reigió civica que s' imposava com un deber á tots los ciutadans de una nació. Al ideal republicá pagá sempre 'l tribut del seu desinterés y de la seva abnegació. May mercadejá ab las sevas ideas. Pochs càrrechs públichs arribá á desempenyar y encare á malgrat seu: lo de regidor de Barcelona, en lo primer Ajuntament de la Revolució de Setembre, y 'l de Director general de Correus de la I.lla de Cuba durant la situació republicana del any 73. Si de la Casa consistorial, en aquella época en que no 's parlava com ara de xanxullos y altres excessos, n' eixí ab lo front alt y las mans netas, considerat de tothom; de Cuba 'n torná poch menos que arruinat, devent aplicar desde llavoras una gran atenció á sos negocis editorials y de llibreria, que durant la seva ausencia havían anat en orris.

No sigué may avaro ni de la seva persona ni dels seus diners en tractantse del reals de la causa republicana, y sols en aquests últims temps de impuresas y traficas, vivia tristement allunyat del joch actiu de la política, pero may divorciat de son ideal, ja que ab sols parlar de las miserias del present y de las esperansas del porvenir, s' animava, deixant entreveure en sas agradables conversas que la política pura basada en la práctica leal dels drets democrátichs é inspirada constantment en un gran patriotisme, era per ell una necessitat del esperit y la considerava com una de las atencions mes serias que s' imposa á tot bon ciutadà.

Ens falta temps y espay per escriure una biografia detallada y pera trassar un retrato complert del estimat fundador del present senmanari.

Vintisset anys de un tracte diari may interromput, may alterat per una sola sombra: vintisset anys de comunicació contínua, íntima y franca, sembla que bastan y sobran pera proporcionarnos tots los elements necessaris al bon cumpliment de aquesta tasca, que té molt de sagrat deber. Podriam relatar cent epissodis de la seva vida editorial y política, no tots coneguts y altres tal volta olvidats per la má del temps y per obra de la frivolitat que no sempre 's fa cárrech del relleu de certs aconteixements... ¿Pero com ferho avuy, en los actuals moments angustiosos, en que la má 'ns tremola y 'ls ulls se 'ns omplan de llágrimas?

Diuenje, set minuts avants de las onze de la nit, recullirem l' últim suspir del amich del cor, que se 'n anava de aquest mon resistint ab impavidés los grans dolors físichs que 'l torturavan, y sobreposantse com un héroe als sufriments morals. Teníam format de la seva enteresa de caràcter un gran concepte; pero may hauríam pogut imaginar que arribés fins á tal grau.

Rodejat de sos fills y demás individuos de la seva familia, ab l' enteniment seré, 'ls veyá plorar y 'ls consolava.

Lo major que com á metje l' assistia, no pogué reprimir lo dolor de fill, y 'l muribundo li digué ab carinyo y enteresa:

—Guillermo: fill méu, no perdis la serenitat.

En un dels atachs mes violents, lo sangraren, li aplicaren una injecció, prenent totas las precaucions per no alararlo, y ell sentintse algún tant consolat, digué plé de agraïment y ab veu débil:

—Ho héu fet molt bé.

La seva última frasse sigué:

—¡Adeu tots!

Pochs moments després, vensut pel sufriment, expirava sens exhalar una queixa, en brassos de sos fills, davant de alguns amichs de la familia, convertintse la cambra mortuoria en un devasall de llágrimas de dolor, de alarits, d' espasmes... ¡Terrible escena!

L' amich de l' ànima sucumbí per desgast de una de las válvulas del cor: morí per hont mes pecat havia, si pecat pot anomenarse l' excés d' estimació á tot lo generós, á tot lo pur y á tot lo noble; á la familia, á la amistat, á la patria, al treball, y al deber.

P. DEL O.

GRATITUT

La mort del inolvidable fundador de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA, vivament sentida per tots quants ab sa amistat s' honraven, ha posat en evidencia las grans y vivas simpatías que s' havia conquistat l' honrat ciudadá, l' industrial laboriós, lo polítich íntegre, desinteressat y modest, que havia consagrat tota la seva existencia á la difusió de la cultura y al enaltiment dels grans y generosos ideals de la llibertat y de la patria.

En nom de la desconsolada familia de D. Ignocent López Bernagosi, doném las mes expressivas gracias á totas las entitats y personas qu' en los moments de tribulació per que ha passat, s' han fet partícipes de son desconsol.

Gracias als amichs, que apenas coneguda la mort de don Ignocent, acudiren en gran número á la casa mortuoria, pera donar al cadáver son últim adeu.

Gracias á las corporacions de que 'l difunt havia format part, que s' apressuraren á expressar lo sentiment de dol que per la seva perdua sentiren.

Gracias als periódichs locals y de fora que á la memoria de nostre estimat fundador dedicaren las mes sentidas y carinyosas frasses, si totas ellas justas, no menos de agraïhir.

Gracias á las numerosísimas personas que han enviat telegramas y cartas de pésam á la familia del difunt.

Gracias, finalment, al numerós concurs que 'l dimars á la tarde assistí al enterro del cadáver.

***

Aquest acte, per expressa voluntat del difunt, s' efectuá sense pompa, modestament.

En un carruatje de dos caballs fou depositat lo féretre, que quedá materialment cubert de artísticas coronas. Entre ellas s' hi veyá la de sos fills, ab lo lema: «A nuestro padre»; la de sa filla y noras; la de sos nets; la de la Redacció de la Esquella de la Torratxa; la de la Redacció de la Campana de Gracia; una de la Tertulia republicana possibilista, una dels escriptors y artistas que treballan per la Casa Lopez; un' altra dels dependents de la llibreria; una de D. Ernest Soler de las Casas, fill de Serafi Pitarra; una del impressor D. Andreu Lopez Robert; una de la Sra. viuda de Ortega; un artístich ram de D. Carlos Pellicer, y altres que no recordém.

Del féretre no 'n penjavan gassas, apareixent voltat per una secció de noys de la Casa provincial de Caritat.

Seguia al carruatje 'l dol presidit pels fills del difunt D. Guillém, D. Joseph y D. Anton, no havent pogut formar part del mateix l' altre fill D. Enrich, per trobarse ausent de Barcelona y no haverli permés arribar á temps la interrupció que sufri la linea férrea de Madrid á Zaragoza. Figuravan també en lo dol lo fill polítich del finat, don Rafel Llofriu, secretari del Ajuntament de Tarrassa, lo germá D. Joaquim, los nebots, D. Ricardo Lopez, Comandant de infanteria, D. Joseph Viciana, capitá d' Enginyers, y D. Arthur y D. Julio Schmidt y lo tinent coronel Sr. Pintos, ajudant del general Weyler, qui per sas moltes ocupacions no pogué assistir personalment al acte.

Un numerós corteig que no baixaria de 800 personas seguia respectuosament al dol. En ell s' hi veyan representacions republicanas de tots los matissos; del partit republicá nacional, del centralista y del federal, una delegació de las casas de socorro dels Amichs dels Pobres, los operaris de la imprenta Lopez Robert, etc., etc.

Entre las personas que honraren l' acte, s' hi contavan homes polítichs, escriptors, artistas, industrials, llibreters, comerciants, metjes, advocats, obrers, dels quals recordém los següents noms:

Los diputats Lostau, Sol y Ortega y Avila; los regidors Antón Vallés, Gallart, Ravetllat y Martinez; l' ex-senador D. Pau Alsina; l' ex-diputat, D. Joaquim Escuder; los periodistas Roca y Roca, Guibernau (C. Gumá), Sanchez Ortiz, Figuerola, Orellana, Coria, Simó, Ximeno Planas y de Bray, los artistas Moliné, Soler y Roviroza, Miró, Pellicer (Joseph Lluís), Pellicer Montseny, (Joan) Pellicer (Carlos), Planas (F. usebi), Labarta, Passos, Moragas, Urgellés, Gomez Soler, Chia, Meiffren, Planella, Subietas, Dieguez, Llopart, Serifá, Esplugas, Labielle, Bonet, Rús, Torija; los escriptors Almirall, Sanpere y Miquel, Angelón, Torrendell, Conrat Roure, E Soler de las Casas, F. X. Tobella, Eudalt Canibell, Giraldo, Alsina y Clos, Pin y Soler, A. Brugada, A. Peratoner; los mestres Goula pare y Goula fill; los germans Fontova; los metjes Dr. Bonet, Dr. Gudel, Dr. Requeséns, Dr. Martinez Vargas, Dr. Vilató, Dr. Andréu, Dr. Polví, Dr. Griñán y Dr. Fortuny; los farmacéutichs Vidal y Aramburu; los llibreters Puig, Bastinos, Durán y Bori, Llordachs, Piaget, Gili, León, Valls, Felip Gorina de Tarrassa y Verdager; los homes polítichs Canales, Roqué, Passarell Dirla, Bau, Ardit, Wherle, Llofriu, Ribas Palau, Jofra, Wellenkamp, March, Closas, Santafé, etc., etc.; los comerciants é industrials H. Miralles, A. Lopez Robert, Pere Domenech, Carlos Pigrau, Ignaci Ribas, Maffioli, Durio, germans Más, Larramendi, Bly, Enrich Rombouts, Guillém Puig, F. Batlle, Anton Farnés, Monrás, Fernandez, Carrera, Casamitjana, Teixidor, Pallejá, C. Medana, E. Vigo, M. Moliné (fill) etc.; lo mestre d' armas Pardini, lo Coronel retirat Sanfeliu, los funcionarios y empleats A. Serraclara, Vinyets, Cantallops, J. Gros, Montes; los advocats V. Garcia y J. Gassó y altres que 'ns escapan á la memoria, y á tots los quals repetim l' expressió del nostre agraïment.

***

Lo corteig seguí, á través de una multitud numerosa, lo curt trajecte entre la casa mortuoria, situada al extrém del Carrer Nou de Sant Francesch y la Plassa de la Pau.

Al peu del monument á Colón, se despedí 'l dol; pero un gran número dels concurrents continuaren fins al Cementiri de Montjuich.

Allí, en una tomba de la secció de Sant Olaguer sigué sepultat lo cadáver de nostre benvolgut amich, al costat del

de sa estimada esposa, morta fa tres anys. Allí donarem, ab la familia, anegada de dolor, y ab los amichs, possebits del mes viu sentiment, l'adeu postrer als restos de aquell home tan estimat y tan bó, que 'ns deixa l'etern recort de sa laboriositat, de sa honradés y de sas virtuts cívicas y privadas.

LA REDACCIÓ.

LO PRIMER GOIG

I

Fadrins, no hi perdeu temps al mas de las Alsinas que hi patiréu de set allí hont hi ha l'aygua viva. La flor d'aquells voltants algú ja l'ha cullida, donzella de quinze anys xiqueta y aixerida; no 'n vol sentir rahons, ni 's tomba si la miran; mes té desvetllaments fins á punta de día.

II

Son pare li 'n va fent:—¿Que tens qu'estás tan trista?—
—Ay pare no pas res, l'aucell que se 'm moria—
Sa mare ja li 'n diu:—¿Qué ploras y suspiras?—
—Cullia flors al hort, m'he clavat una espina:—
Al sé'entrada de fosch li 'n torna l'alegria:
tothom s'es adormit mes ella no podia.

III

Quan es á mitj resar, á mitja «ave maria», ja 'n muda lo color, ja 'n pert lo mon de vista; lo cor se li ha nuat d'aquella veu tan prima del fadrinet galan hereuhet de masía, que 's va tornar tant roig diumenje eixint de missa porque ella al «pas dels Oms» li 'n va doná 'l bon día.

IV

—¡Pepet! no cantis, no, la mare ho sentiria....
—Per dirt'ho mes baixet m'enfilaré á l'alzina.
—Que l'ayre de la nit no senti lo que 'm digas.
—A cau d'aurella, amor ¡qué cosas que 't diria!...
La branca va cruixir, lo finestral s'obria....
¡Ditxós del qui té set y troba l'aygua viva!

A. I. COMPTE.

LA FESTA MAJOR

Ja sé que se 'n riuran de lo que ara vaig á dir, pero m'es impossible callarm'ho: si jo fos Mare de Deu de la Mercé, may mes me miraría la casa del Ajuntament de Barcelona.

Una Verje qu'es patrona de la ciutat condal; una Verje que, per poca memoria que tingui, ha de recordar perfectament la despilfarradora esplendides ab que cada any se l'ha obsequiada; una Verje, en fi, que no pot olvidar los empenyos que va haver de menester y las influencias que tingué que posar en joch pera desbancar á Santa Eulalia, que de temps inmemorial ocupava la presidencia d'honor de las festas de Barcelona ¡ab quíns ulls ha de veure que l'

Ajuntament deixa passar la seva diada clássica sense tributarli 'l més insignificant obsequi?

¡Ab quanta tristesa ha de resucitar en la seva memoria lo deliciós recort d'aquells anys en que, encare que del programa publicat no 's fes res, s'engrescava al poble ab un cartell de festas parecut al d'aquestas empresas de teatros, que anuncia setanta obras y n'estrenan apenas quinze!

¡Ab quina amarga fruició deu renovar la pobre Verje la historia d'aquellas iluminacions de la Rambla, d'aquell meravellós carrer de la Boqueria, d'aquell fantástich passatge de Bernardino, del volcá de Montjuich, de las exposicions de *ganados*, de las manifestacions de *perdidos*, de las festas marítimas, de las *latas* terrestres!...

Ahir tot, avuy res: ahir la casa per la finestra, avuy ni finestra, ni casa, ni 'l mes petit obsequi que valgui la pena de decantar lo cap y dir ¡Gracias!

Los calendaris, las guías, los paperots públichs que semblrn no tenir altra missió que desorientar á las masses, be prou ho diuen: «24 Setembre: festa major de Barcelona; firas, festeigs públichs y altres espectacles pel istil.»

¡Fihinse'n d'aquests documents, arreglats al nostre meridiano y revisats pel *ordinari*! Ni una, ni una sola paraula de vritat.

Lo qui ha volgut fer festas, no ha tingut mes remey que ferlas á la seva dona y arreglarse modestament dintre del *seno* de la familia; y en quant á firas, si s'ha cregut lo calendari y no ha anat á la Rambla de ¡Santa Mónica á veure la fira de llibres vells y panderos nous, no ha sapigut de quinas firas parlavam.

¿No es vergonyós aixó; tractantse d'una ciutat com Barcelona, que, segons Cervantes, *es archivo de la cortesia* y que segons lo difunt Rius y Taullet pot gastar impunement trenta ó quaranta mil duros en músicas, globos de paper de seda, fochs artificials y primeras pedras económicas?

Viladecaballs, Sant Adriá de Besós, la Grana-della, Riudecanyas.... qualsevol poble de classe in-

LOS QUE VENEN

L'orfeó de Bilbao.

ferior y pretensions modestas, celebra dignament la festa major, y convida al públich ab programas adornats de lletres vermelles y altres colors *llamatus*, ahont se parla de balls, professions, carreras de velocípedos, sortijas oficials, vetlladas literarias, exposicions de treballs de ganxet...

Y á pesar d' aixó, Barcelona, qu' es major d' edat; Barcelona, que siquiera pel *que dirán* hauria de donar l' exemple; Barcelona, que té una clientela y una reputació envejable, s' arronsa, fa 'l pajes, tanca 'ls ulls com si tancantlos tapés la vista dels altres, y deixa passar indiferentment lo dia de la festa major, com deixa passar lo de Sant Cristófol, ó 'l de Sant Macari, ó 'l de Santa Calamanda.

¿Qué dirá l' Ajuntament pera cohonestar aquest imperdonable descuyt? ¿Que la corporació municipal ab aixó de sants y santas no s' hi ha de ficar y que una cosa es la religió y un' altre l' erari de la casa de *la vila*?

Si aquesta ha de ser la seva defensa, lo millor que pot fer l' alcalde, antes d' obrir la boca, es des-searse y repassar los nusos que forzosament ha d' haverse fet als panys del mocador.

L' Ajuntament de Barcelona ¿es eminentment catòlich ó no ho es?

¿No?...

Donchs ¿per qué aquest dia, tot y tractantse d' unas obras de tan imperiosa necessitat com las del empedrat de la rambla de Canaletas, l' alcalde va demanar permis al bisbe pera prosseguir los treballs en día festiu?

¿Es que es catòlich?

Pues ¿per qué en diada tan hermosa no ho manifesta en veu alta, consignant en lo pressupost la cantitat necessaria, *primas* compresas y filtracions discretament previstas?

Y que no 'ns vinguin los regidors abordantnos la enganyadora sirena de las economías: que si fa quatre senmanas van regalar no se quants mils pessetas á la viuda d' un arcalde, ab mes motiu podrán haverlas empleadas en agasatjar á la Mare de Deu de la Mercé, que sino es viuda de ningú es patrona de Barcelona y te representació social y celestial.

L' única excusa que al Ajuntament li queda es la de que, enfabat ab la qüestió del trajes dels municipals, no s' ha recordat de rendir á la Santa 'de Barcelona l' homenatge que per dret, per costúm y per classificació li corresponia.

Si fos aixís, lo perdonariam de bona gana: pero ab la precisa y categórica condició de que un altre any los concejals cumplirán mes formalment los seus debers... y 's fixarán ab mes atenció en las sevas propias conveniencias.

Perque—diguem'ho sincerament— ¿á qui mes que als regidors pot interessar la continuació de las festas de la Mercé?

Ells son los que ab mes empenyo haurían de sostenirlas.

Si no per religiositat, si no per respecte, si no per tradició, pels set ó vuit tiberis oficials que entre mitj de las festas podrian enquibirhi.

¡Tres ó quatre días de festas!...

¿Han reflexionat los nostres regidors las dotzenas d' ostras, los galls trufats, las botellas de xampany que en tres ó quatre días poden consumirse... ab cárrech al pressupost municipal?...

A. MARCH.

BILBAO Y BARCELONA

Los cantors de Catalunya saludan fraternalment als cantors del Nort.

ÍNTIMA

Barreja m' estimada tots los astres
que poblan l' univers.
Amassals fins qu' en un tots se confongan
y buidal que sols quedin sas parets.
Si en eixa tomba inmensa tu intentesis
enterrarhi després,
mos duptas, mon amor, más penas totas...
¡no hi cabrian, mon bé!

A. JULIÀ PONS.

LA TEMPERATURA

(CONFERENCIA AB UN FABRICANT DE CALENDARIS.)

—Vosté qu' es de la facultat y ha d' estar per forsa enterat d' aquests assumptos, ¿vol fer lo favor d' enrahonarme ab tota franquesa?

—Franquesa tanta com vulgui: lo que hi ha es que, segons lo que 'm preguntí, m' atraparà desprevingut.

—Digui: ¿en quin temps estém ara?

—En un temps deplorable. No 's fa res, no 's ven res, no 's guanya res...

—Me refereixo á la estació. ¿Som al istiu ó á la tardor ó qué?

—¿Veu? Lo que jo 'm figurava: 'm pregunta una cosa de la qual no 'n sé un borrall.

LOS QUE 'S RIFAN AL ALCALDE

—¿Cóm s' arregla lo de 'n Llantia?—
preguntan molts per aquí.

Si l' arcalde 'ns ha de creure,
sols pot arreglarse així.

—Lo calendari que vosté condimenta ho deya
dilluns ab totas las lletras corresponents: *Sol en
Libra: Otoño.*

—Si senyor; confesso 'l meu pecat: deya *Otoño.*

—Y donchs ¿cóm es que 'l tal *Otoño* no ha com-
paregut y l' istiu continúa fent de las sévas, ri-
hentse del calendari y observant los séus precep-
tes de la mateixa manera que 'ls governants ob-
servan la constitució?

—Ja veurá: en primer lloch, pel curt interés de
dos quartos que vostés gastan ab lo *parnóstrich*,
ja compendrá que no 'ls podém fer una cosa gay-
re purificada y que aixó de las profecias va com
qui diu á ull. Si t' encerto t' endavino... y campí
qui pugui.

—Bé; aquesta excusa valdria tractantse dels
eclipses, de las pedregadas, de los *temporales des-
hechos*; pero ¿ní ab las estaciones van segurs?

—Si senyor, aixó sí; seguríssims. ¿No deya 'l calendari 'l dia 23 *Otoño*? Pues fassis cárrech que hi som.

—¡Just! Me faré cárrech que som á la tardor y m' estaré torrante com al mitj del istiu....

—Fill meu, prengui paciència. ¿Qué vol que hi fassi jo ab aixó?

—¿Y encare m' ho pregunta? ¿Es á dir que vosté fabrica 'l calendari, coloca las estacions á tres quarts de quinze, las víctimas venen á queixarse de las sévas inexactituts.... y no sab qu' es lo que li toca fer?

—No senyor. ¿Que vol que construhim los calendaris de goma elástica, pera estirar ó allargar las estacions segóns com pinti la cosa?

—Lo menos que poden fer, si no volen desacreditar la mercancia, es explicar al públich cóm es que á pesar de trobarnos á la tardor estém escalbantnos com si fossim al Juliol.

—Aixó ja es enrahonar d' una manera més sensata. Cabalment pera discutir aquest assumpto vam reunirnos ahir sis ó set calendarihistas.

—¡Ah! ¿Y qué van determinar, en resum?

—Res; eram sis ó set, y va haverhi sis ó set opinions: millor dit, vuyt n' hi va haver, porque un sol dels congregats ja 'n tenia dugas.

—Pero á veure, expliqui qué deyan: devegadas los boigs fan bitllas....

—Gracias!... Pues un ho atribuhia al sol....

—¿Y un altre á la lluna, eh?

—No senyor: un altre deya qu' era que la terra ha cambiat d' órbita.

—¿Y 'ls demés?

—Qui s' escusava ab la falta de plujas, qui donava la culpa als vents del Sur, qui s' agafava ab l' atmósfera....

—Y vosté ¿qué va dirhi á tot aixó?

—¿Jo?... No ho fassi corre, porque 'm podria comprometre.... Jo crech que aquesta irregular duració del istiu es deguda á intrigas del govern.

—¡Y ara!

—Sí senyor: lo govern fa que la calor apreti.... ab l' idea de que las tropas que han d' anar á Cuba s' *aclimatin* una mica avants de marxar.

MATÍAS BONAFÉ.

AL APRECIAT Y BON AMICH
ROSSENDO ESTEVE

Senyor Esteve, 'm sab greu molestarlo; pero digui: ¿no es just qu' enfadat estigui y fins renegui de Deu, al veure per tot' arreu al mes tonto tarambana que perque vesteix de llana d' un rey importancia 's dona y sent jo molt més persona no tinch ni una americana?

¿No n' hi ha perquè la xaveta perdi Rossendo, sent jo poeta d' inspiració y docte á més de poeta, que faltantme una pesseta per ferme passar la gana la sort contra mí inhumana que 'm persegueix nit y día

no me dongui l' alegría d' estrená una americana?

So escrit al *Tros de paper* á la *Campana de Gracia* al diari *La Democracia* á la ESQUELLA, al *Pregoner*; so agotat mes d' un tinter omplint una y altra plana ab versos de mitja cana y després que tant so escrit vell, tronat y defallit no tinch ni una americana.

Senyor Esteve, ¡per Deu! dolguis en lo meu dolor; la inspiració del meu cor logri conmourer 'l cor seu, si es que del apuro 'm treu y 'm dona una americana li faré de bona gana tants versos que 'm 'par á mi passaré si 'ls vol llegí tres mesos y una semana.

JOSEPH M.ª CODOLSA.

PEDRALBES

Un monastir que 's restaura ab un luxo que fa po.... ¿Que aixó es un enigma? Bueno aquí está la solució.

ROMEA

La funció del dissapte dedicada á la memoria de Frederich Soler, inaugura dignament la temporada. Lo teatro estava ple de gom á gom. Se representá 'l drama *Las Joyas de la Roser*, que tingué un desempenyo satisfactori, y en honor del poeta difunt se llegiren un gran número de composicions degudas á distingits autors. Una d' ellas, suscrita per nostre estimat amic D. Conrat Roure, la publiquem en lo present número.

La coronació del busto signé també un acte molt ben preparat y que produhí un efecte commovedor.

* *

Dillúns últim va estrenarse la pessa del Sr. Aulés, titulada: *Vil metal* que signé del agrado del públich.

Obra en porta: *Bojerias de la sort*, original de D. Ernest Soler de las Casas.

LIRICH

Del primer concert donat lo dimecres per l' *Orfeo de Bilbao*, 'ns es impossible parlarne avuy per exigencias de la confecció del número, qual entrada en máquina hém de adelantar, á causa del creixent augment de la tirada del periódich.

La senmana próxima donarém lo nostre parer franch y leal sobre un *Orfeo* que per tants conceptes ha despertat l' interés del públich filarmónich de Barcelona.

TIVOLI

Res hem de afegir á lo que portém dit sobre la simpática *Dolores*.

Com mes coneguda la música de Bretón, mes agrada, porque 's van descubrint gradualment las bellas de la magistral orquestració de l' obra, que no son fácils de capir ab una sola audició.

Lo públich numerós que frequenta 'l teatro del *Tivoli*, demostra que la garbosa criada de Calatayud li ha entrat per l' ull dret.

Los dos quartetos que alternan en la representació de la mateixa, son tots dos dignes de sentirse.

NOVEDATS

Lo dissapte funció organizada per las lógias masónicas en remembransa de l' entrada dels italiáns á Roma. Lo teatro ple. No hi cabía mes gent porque la policia ocupava molt puesto.

* *

Ha debutat en aquest teatro 'l jove tenor catalá Sr. Maristany, cantant *La sonámbula* ab la senyora Finzi. Lo debutant té una véu ben timbrada en lo registre agut, es molt idóneo pel cant florejat, y á pesar de adoleixer de certas incorreccions en l' emissió de la véu, fá concebir legítimas esperansas y 's fá digne dels aplausos que 'l públich li dispensa.

CATALUNYA

Ja la tenim armada.

Aixó vol dir que ha comensat baix los millors auspícis la temporada de sarsuela xica. La Pretel, la Montañés, en Pinedo, en Talavera, en Fernández y un grapat de artistas desempenyan ab gust y ab molt bona sombra las mes aplaudidas sarsueletas del repertori.

En la funció inaugural, la Sra. Alfaro debutant, signé molt ben rebuda, fentse aplaudir en *La Diva* y *La Revista*.

La Pretel y en Pinedo estigueren superiors en *Los dineros del sacristán*, y la primera feu *El tambor de granaderos* com ella sola sab: ab brío ab élan, portantse com un home.

Molt acertats los demés artistas, mereixent menció especial lo Sr. Oliva, per lo bé que 's caracteriza, y per la sobrietat y l' acert ab que desempenya los papers que li pertocan. Ja 's coneix qu' es un *sarsuelero* que procedeix de una companyia de declamació.

Los bons resultats del principi de temporada, 'ns induheix á creure que *l' Eldorado* contarà las funcions per plens.

JARDI ESPANYOL

La sarsuela *Las deu en punt... y nublado*, es una nova mostra de l' habilitat escénica del Sr. Montero. La producció resulta un quadro animat, plé de tipos ben senyalats y abundant en incidents cómichs de bon efecte.

Tots los autors, en lo desempenyo ho fan be, troban'se com lo peix al aygua: no obstant, qui sobresurt es lo senyor Colomer.

GRAN-VIA

Durant la present senmana, 's cultiva 'l género militar: *El tambor de granaderos* y *L' húsar* fan gran part del gasto.

¿Volen dir que no tornarem al *Chaleco blanco*, ab la séva corresponent banda de trompetas?

¡Cuidado!

CIRCO EQUESTRE

Res de nou.

Pero lo ja conegut continúa entretenint al públich.

N. N. N.

ALS ACTORS DEL TEATRO CATALÁ

Per la memoria de 'n Frederich Soler (1)

L' Escena, endolada está
y clama ab amarch dolor
per la mort del creador
del Teatro Catalá.

Mes son nom viu y viurá
damunt de la patria escena,
que si bé 'l poeta no alena
y la tomba l' apresona,
sempre viu lo fruyt que dona
llevors de tan bona mena.

Ja no hi es aquell que us deya
inseparables companys
de sa gloria y sos afanys,
que com á germans vos veyá;
que al darvos son llibre, feya,
com encárrech natural,
un cop llegit lo final:
«aquest fill meu vos entrego
tractéu-mel bé; vos ho prego
ab afecte paternal.»

L' amortallá la bandera
de nostre poble estimat
del poeta, idolatrat,
ab la més noble ceguera.

Signé aquesta la senyera
de que tant la terra aymava
al fill que sols alentava
per enaltí 'l bon recort
de sas gestas, que fins mort
Catalunya l' abressava.

Del poble 'ls aplaudiments
que per éll feu esclatar,
van á la patria á avivar
los mes tendres sentiments.

Féubo á son recort atents
que al de patria s' agermana,
tant, que al durlo á la fossana,
al tirarli rams y llors,
queyan damunt dels colors
de l' ensenya catalana.

¡Honréulo! Es ell una gloria
de Catalunya estimada
que li dona eterna estada
en las planas de la historia.

Honréu sa grata memoria
inseguint aquell clamor
que us feya ell ab viu fervor.
Lo pare ha mort ja; donchs ara,
per la memoria del pare
tractéu als fills ab amor!

¡D' aquella arpa portentosa,

(1) Llegida en la funció inaugural de la temporada del *Teatro catalá* celebrada l' últim dissapte.

GENEROS DE MODA (per R. Miró.)

GÉNERO FRANCÉS

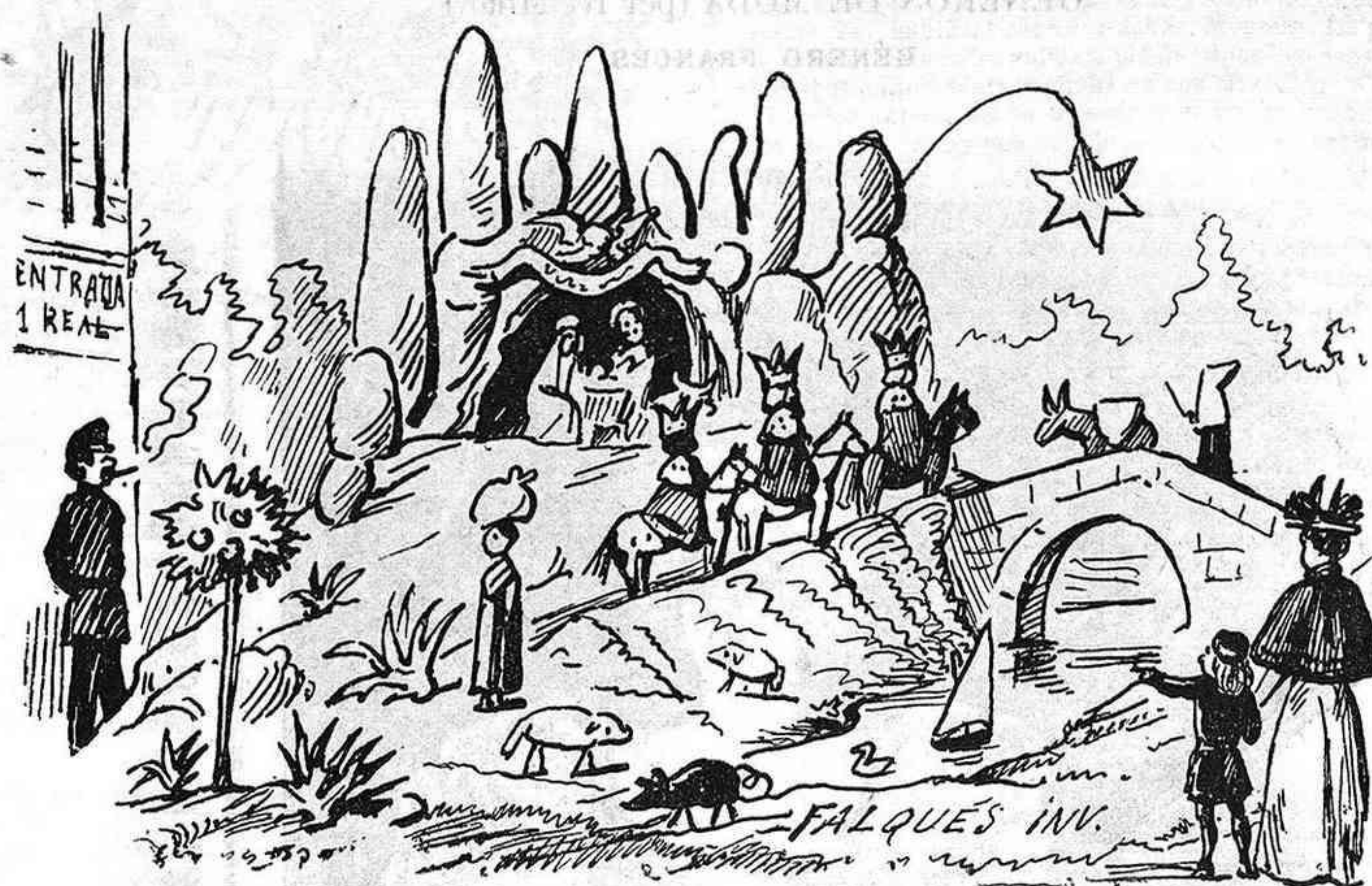

Si hé es verdós y té un *chic*
qu' esgarrifa á certa gent,

aplicat ab sobrietat
no va del tot malament.

¡GRRRAN NOTICIA!

A la montanya del Parque
diuen que 'l pròxim Nadal

tractan de ferhi un pessebre
municipal.

confiada 'n teniu la herencia!
¡Teniu d' escampar l' essencia,
de flora tan delectosa!

La comanda carinyosa
del poeta heu de segui
per honrarlo, fent senti
l'imponderable valia
d'aquells fills pels qui ell vivia,
d'aquells fills pels qui ells mori.

CONRAT ROURE.

Estém en plena ratxa de inter-regionalisme mu-
sical.

Apenas partit de Barcelona lo notable *Orfeo pamplonés*, ha vingut a visitarnos l' *Orfeo* de Bilbao.

Arribá dimars al mati, sent objecte de una recepció entusiasta, en la qual prengueren part las societats de la *Associació de Coros de Clavé* en número de mes de 20 agrupadas sota sos estandarts, la colonia viscahina, resident a Barcelona, representants de numerosas corporacions y un públich numerossísim.

La comitiva s' encaminá a la Plassa de Sant Jaume, depositant los orfeonistas son pendó en la Casa Consistorial, després de haver fet sentir al públich tres pessas: lo zortzico: *Goizeco izarra*, la pessa «*Boga boga*» y 'l famós himne: *Guernikako Arbola*.

D' aplausos, aclamacions y deliri. no 'n vulguin mes. La veritat es que l' *Orfeo de Bilbao* compost de una massa de veus robustas y ben timbradas, entre la qual s' hi destaca la de un nutrit coro de noys, desperta 'l frenesi del públich y acredita 'ls

valiosos premis que ha sabut guanyarse en tots los concursos en que ha pres part.

Aquests son numerosíssims. Las personas que 'ls vulgan veure poden passar al saló de *La Vanguardia* ahont están degudament exposats.

Las bonas qualitats del *Orfeo* tindrà Barcelona ocasió sobrada de apreciarlas en los numerosos concerts y en los diversos actes públichs que ha de celebrar.

En son escullidíssim repertori las grans cantatas dels autors moderns com Wagner, y las grans concepcions dels autors antichs com lo famós mestre Victoria: alternant ab las pessas d' aire popular, entre las quals s' hi contan las mes caracteristicas y celebradas de las regions del Nort, totas ellas tan aptes pel cultiu de la música.

¡Bon any pels filarmónichs!

¡Y magnífica ocasió pera posar de relleu una vegada mes las carinyosas simpatias de la terra catalana envers las regions de la Vasconia!

Bilbao es la Barcelona del Cantábrich. Per sos rápits progressos industrials, per sas pasmosas iniciativas, per son esperit d' empresa, per sas costums democráticas, la Capital de Vizcaya y la de Catalunya se diria que son germanas. Las boinas rojas dels orfeonistas y las barretinas vermelhas dels coristas catalans semblan rosellas nascudas en un mateix camp de blat, del qual procedeix lo pá d' Espanya.

Aquí tots los coristas solen ser obrers y artesans; mes en l' *Orfeo de Bilbao* l' operari alterna ab l' home de carrera; es aquell coro una mostra simpática de la fusió de las classes socials realisada per obra de la música. Per honrarse ab lo títul de orfeonista no s' exigeix sino tenir véu, aptitut, aplicació y afició al art diví.

¡Benvinguts sigan de nou a Barcelona 'ls cantors viscahins que tan hermós recort deixaren de

la seva estancia en la nostra ciutat, poch temps després de la creació del Orfeó, ó siga, durant l'Exposició Universal de 1888!

Llavors eran aprenents y no obstant guanyaren los primers premis.... ¿qué succehirá ara que son mestres?

Divendres de la senmana passada vaig quedar espalmat, al llegir un telégrama del *Diluvi*. Lo cas no era per menos, ó sino jutjin vostés mateixos.

Dona compte 'l despaig telegráfic del naufragi del *Barcíztegui*, y diu textualment reproduhit: «El ayudante pudo salvarse en un bote del «Mortera» después de haber dejado una pierna en las garras de un tiburón.»

Ja té un company D. Víctor Balaguer.

Lo *Trovador de Montserrat* vá descubrir que las gaulas tenian plomas. El *Diluvi* acaba de descubrir que 'ls tiburons tenen garras.

No desconfiém de rebre 'l comunicat de un tiburón qualsevol, protestant ab energia contra una semblant imputació.

«Nosaltres—dirá 'l representant de la familia dels selaci—no tenim mes que tragaderas, y 'l *Diluvi* s' ha equivocat confonentnos tal vegada ab algun dels peixos grossos de la *Salvadora*. Aquests si que á mes de tragaderas tenian garras. Pero nosaltres no arribém á tant.»

La veritat es que aixó confirma de plé lo que havém observat tantas vegadas.

Quan el *Diluvi* escriu ab las estisso-ras ho fá molt bé. Es un tiburón que 's menja 'ls trossos més sustanciosos de la premsa de Madrit.

Pero á penas intenta manejar la ploma, ja ho acaban de veure, 'l *Tiburón* de la premsa barcelonesa.... mete la garra.

¡Ara sí que l' Ajuntament vá pel camí de las economías!

O sino que ho diga la proposició que vá presentarse encaminada á estudiar quins nomenclaments d' empleats s' han fet desde l' any 93 ensá, quins emolument y gratificacions s' han concedit; quins ascensos s' han otorgat.... ¿No creuhen vostés que aquest estudi ha de donar resultats grans y positius?

Donchs esperinse sentats á la acera de la Plassa de Sant Jaume.

Dich aixó perque en la sessió mateixa vá presentarse un dictámen propo-sant que 's crehi una brigada permanent encarregada de la conservació y reparació dels edificis y construccions municipals.

Y aixó, tant en sentit recte, com en sentit figurat vol dir que á n' aquella casa no s' acabarán may las goteras ni las esquerdas.

Aném á contar un epissodi de la vida barcelonesa en extrém recreatiu, y del qual fins ara no n' ha parlat cap periódich local, ni 'l mateix *Diluvi*, que tot ho sab, fins lo que no succeheix, y que tot ho diu, fins lo que no pot.

¡Y cuidado que tenia ara ocasió d' encomiar y posar fins als núvols la generositat y l' esplendís de son director D. Josep Laribal, propietari á la vegada dels *Banyes Orientals*, com hereu y successor del pobre Sr. Gassull (q. e. p. d.)

¿No ha sentit parlar algú de vostés del ápat ab que 'l Sr. Laribal vá obsequiar als cotxeros y conductors del tranvia, que fan lo servey de aquell establiment balneari?

Donchs escoltin la relació fidel y exacta del fet: pero sobre tot procurin que 'ls esplendís culinari que 'ls vaig á posar á la vista, no 'ls fassin denteta. Seria una viva llástima que 's corse-quessin.

Era 'l dimecres de una de las últimas senmanas y entre aquells bons homes de la tralla y del rodet de talons no 's parlava mes que del ápat que havia de celebrarse á las déu del vespre. 'Ls que no fan lo servey dels Orientals miravan als que 'l fan

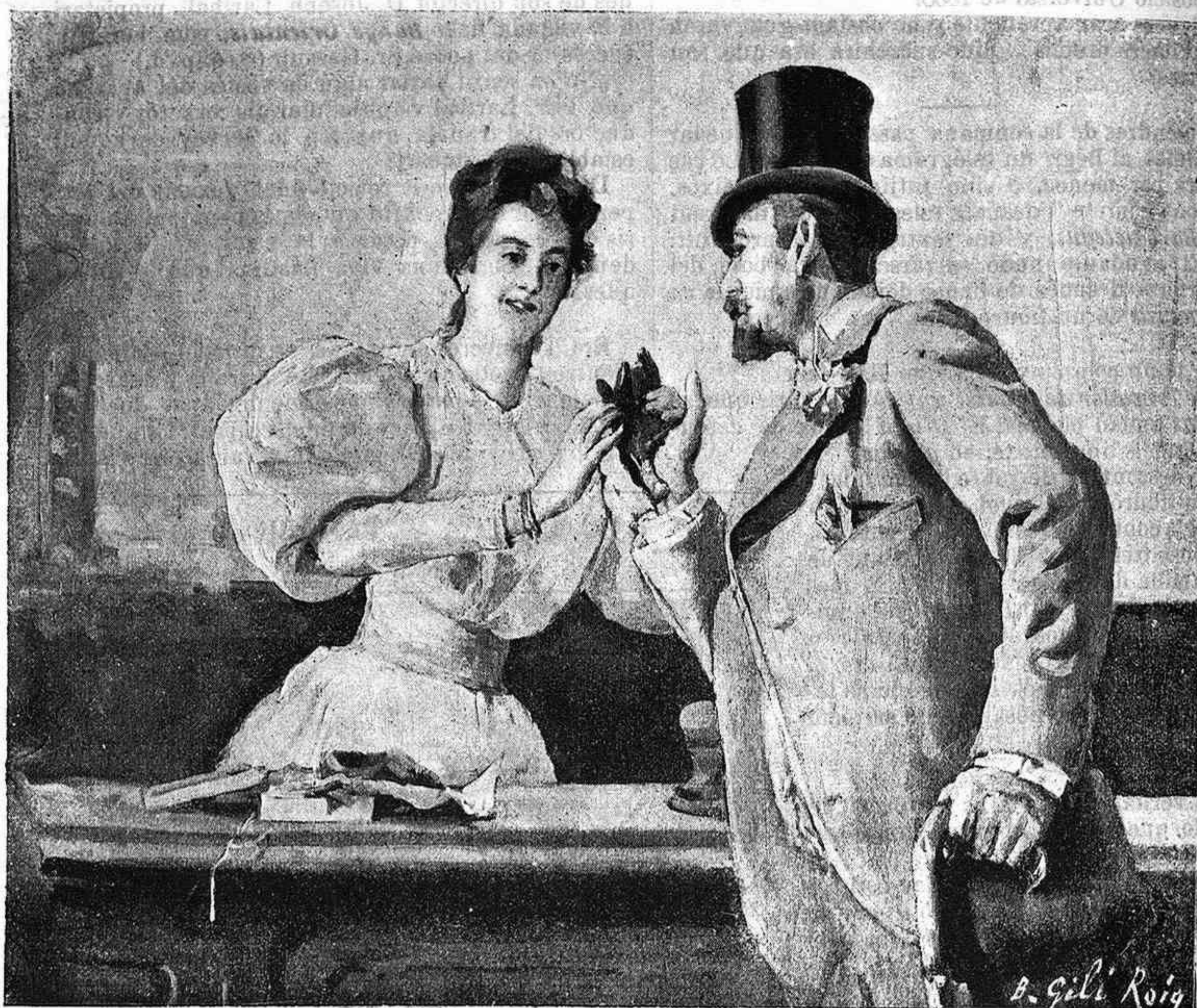
LO COLERA A TANGER

Quan las barbas dels moros
vegis pelar,
ja pots posar las tevas
á remullar.

TIPOS

—¿Qué hauria de fer per conseguir que vingués á posármels á casa?
—Acompanyarme primer á l' iglesia.

y que per ferlo eran los únichs convidats, ab certa enveja.

—Alsa llops, com us atipareu—deya algú dels primers á algú dels segons.

Y 'ls aludits responian:—Procuraréu quedar com uns homes.

Hi havia convidat que pensava:—Ab que l' amo del *Dalvio* 'ns tracti la meytat no més de com l' amo del tranvia, Mister Morris, vá tractar al senyor Bonet, perque li alabés lo de l' *electricitat*, ja anirém bé.

***

A las 10 del vespre, tothom vá fer cap al restaurant dels Banys, puig ja ho diu lo refrán: «A la taula de 'n Bernat qui no hi es, no hi es contat.» Segons lo càcul del fondista havían de ser 43 y n' hi van compareixer 47. Y fins se ván fer certas pesquissas per averiguar qui eran els intrusos que tractavan de participar de aquell gran regalo.

Tots los presents tenían una carpanta de primera. Tots son robustos, treballadors, que gastan molta naturalesa bregant los uns ab las mulas y 'ls altres ab los passatjers, en llarchs jornals y curta paga. ¡Tots desitjavan fer honor á las exquisitats del generós Sr. Laribal!... Decididament: els del *Dalvio* son uns grans amichs dels pobres. O sino, ara ho veureu.

***

Ocupavan lo local tres llargas taulas paralelas. Per cada convidat hi havia dos plats, y una ampolla de gaseosa plena de vi. Lo Sr. Laribal, á pesar de que sab molt bé, que 'ls treballadors cataláns raras vegadas s' encalabrinan, odiant la borrarxera, vá tassar lo ví dels séus convidats. Una ampolla de gaseosa y prou... y encare si no hagués sigut batejat... Pero ¡qué s' hi ha de fer!... Hi ha tanta aygua als Banys Orientals!...

Primer plat que surt á la taula: l' arrás. ¿Arrós á la valenciana? ¿Arrós á la milanesa?... ¿Arrós de quína manera?

Ni 'l cuyner ho sab. Tal vegada l' havia fet el dia avants y havia olvidat lo nom. En certa manera podia titularse *arrós á la pelegrina*, perque si era espés com lo cervell de un neo, y magre com un dia de dejuni tenia per tota varietat unas quantas esclofollas de moluscos, que feyan l' efecte de petxinas. Ni com á penitencia podia menjarse: los pochos moluscos verdaders que s' hi trobavan eran escarransits y pudents. La majoria dels comensals van deixar l' arrós, esperant ab paciència que traguessin un altre plat.

Qual segon plat consistia en una esqueixada de bacallá y tunyina salada, pebrots y tomátechs. Pero si 'l bacallá era aixut com cánem, la tunyina pudia.

Y 'l plat segon va corre la mateixa sort que l' arrós.

—Paciència!— deyan los comensals.— Alguna cosa mes ens donarán.

Y en efecte: després de l' esqueixada vingué 'l café ab honors de such de bróquil. Lo gran convit havia terminat. Y 'ls que, arrostrant las conseqüencias del arrós y de la tunyina, havian menjat aquellas porquerias, tenian un gran dolor de ventre, mentres los que no havian tastat res, feyan uns badalls esgarrifosos. Aquests badalls van ser los brindis d' agraïment, á la delicadesa, á la esplendidés, al rumbo del Sr. Laribal.

Eran molts los que deyan:—Aixó es burlarse dels pobres. Aquest home se 'ns ha volgut rifar.

Avants del ápat, un representant del duenyo dels Orientals, va dir que D. Joseph sentia molt no trobarse allí present á causa de un dol de familia; pero qu' en nom séu 'ls desitjava que menjessin de gust y que durant lo dinar reinés entre ells la mes bona armonía.

Y en efecte: la bona armonía 's manifestá especialment al final, quan tots los convidats filaren, escorreguts, disgustats y sense donar ni un sol d'

ells la bona nit. Vegin si vá haverhi armonía, que tots varen fer lo mateix.

Y ara consignarem que al cap de vuit dias encare hi havia cotxero y conductor que tenia cargolaments de tripa.

Lo Sr. Laribal pot ara dirigir-se á Mister Morris, dihentli:

«Molt Sr. meu y estimat amich.

«Lo dinar de l' altre día va ser un petit ensaig en demostració de lo malt qu' estich disposat á fer per vosté. Aixís es que 'l día que resolgui plantejar la tracció eléctrica, pot enviarme tots los cotxeros que li sobrin; jo 'ls convido á dinar als Orientals, y augmentant una mica la dósis dels moluscos y de la tunyina, 'm comprometo á fer net de una vegada.»

¿Qué me 'n dihen de aquest fusell que, segons dihen ha inventat un capitá del exércit italiá, y ab el qual asseguran que 's poden disparar fins á mil tiros per minut?

¿No es veritat que un' arma aixís mes que un fusell es una diarrea de foch?

CONSULTA MÉDICA

—¿Ja está vist?— Sí, ja está vist.
—¿Qué s' ha de dictaminar?
—Que sense mes circumloquis poden enviarlo á nanná.

En un círcul de recreo.

Un concurrent llegeix en veu alta la següent noticia que publicava un periódich de la nit:

—«En los centros jurídicos circula muy válido el rumor de que muy en breve ingresará en uno de los noviciados de la Compañía de Jesús un distinguido abogado muy conocido en esta ciudad.»

—¿Qui será aquest abogad que vol ferse jesuita?— pregunta un contertuli.

Y un séu company li respón:

—¡Que se jo!... A no ser que siga en Vallés y Ribot...

Afirman alguns periódichs de Tarragona qu' en aquella ciutat no 's juga ó que á lo menos aixís ho asseguran de la manera mes formal los inspectors de policia.

Podrá molt ben ser que á la ciutat de Tarragona no 's jugui. Pero ¿y al resto de la Provincia?

¿Y á l' Espluga de Francolí?— preguntarem particularisant més. Y no' certament dintre de la

vila, sino dintre del terme, en un cert lloch qual existència no pot ignorar lo governador de Tarragona, tota vegada que aquest estiu mateix vá visitar-lo.

Dihém aixó perque un conegut nostre ha tornat de aquellas ayguas salutíferas molt mes malalt de lo que vá anarhi.

Y explica aquest resultat ab las següents paraulas:

—Vaig tenir la mala idea de voler combinar l' us de las ayguas ferruginosas ab uns quants exercicis de ruleta, y he agafat una anèmia de butxaca que ja may mes me la veuré curada.

En un mateix número del *Brusi* s' hi llegeixen dos conceptes tan distints sobre la projectada Exposició Universal de París, que val la pena de cas-sarlos al vol.

Diu l' articulista, copiantho del *Figaro*: «Durante el año que dura la Exposición, París deja de ser la capital elegante, intelectual, el lugar de la sociabilidad y de la conversación, para convertirse ¡digámoslo de una vez! en el punto central de la prostitución.»

Y l' articulista C glosa y acepta aquest concepte.

Dugas planas mes enllá 'l revister G s' entussiasma ab la Exposició y fá grans elogis de la idea de aixecar en ella un gran monument catòlich.

«Realmente—dii—no sería cosa de poco más ó menos el levantar en plena Exposición laica y fin de siècle un monumento que sintetizara la historia religiosa de los 19 siglos cristianos, y a zara la cruz á 300 metros de altura en el linde del naciente futuro siglo.»

Per una part el triunfo de la prostitució y per altra l' elevació de la creu á 300 metros de altura....

Avi *Brusi*, jo aixó no ho entench: per lo tant «áteme Vd. estas dos moscas por el rabo.»

¿Qui será aquell empleat de la Casa Gran, que tenint sols 16,000 rals de sou al any, ha perdut, durant una sola senmana, en las taulas del tresillo de certa societat recreativa la friolera de 5,000 pessetas?

¿Qui será aquell tinent d' arcalde, conservador, y president de una comissió especial, que jugava ab ell?

Voldríam saberho, perque hi ha que desconfiar d' ells, no precisament perque juguín al tresillo, sino perque per jugarhi, per forsa han de anar al robo.

A entendre 'ls tochs de corneta ensenyava un oficial á una dotzena de quintos, quan á un d' eils va preguntar:
—A ver si sabe Vd. ahora lo que han tocado, Colás.—
Y aquest llest, sense pensars'hi
—La corneta—contestá.

C. BERTRÁN.

Conversant en Pau Ballbé deya mitj acalorac:

—Mil voltas he demanat la plassa de campané.

Y li respongué en Solanas que la conversa seguia:

—Donchs á tu t' agradaria poder sé un *toca campanas*.

J. SELVA.

Es tan maca la Socós que 't dich, noy, val un Perú.

—Donchs si ella val per *hu*, ma cusina val per dos.

AGUILETA.

—¿Quánts anys tens Agna Maria?

—Setze de passo, Carlets.

—Donchs ¿veus? Ningú te 'ls faria

—¿Perqué?

—Perque ja 'ls tens fets.

ANTON E. FERRAUT.

XARADA

I

¡POBRE PAIS!

—Lo pais ¡pobre pais!
que se 'n troba d' apurat,
si aviat no hi posan cura
se 'n anirá á can Pistras.
Los uns tiran cap aquí,
altres tiran cap allá.
L' un li clava una sangría,
l' altre li posa un pedás,
y ab totas aquestas cosas
ni un *invers-tres* m' han deixat.

No dos qui aliviarlo vulga
se troba en un *hu* apurat.

¡Pobre pais, qui 't veu ara
y qui t' ha vist temps atrás!

Tot lo llustre van trayente
aquests quatre que.... (¡carám
si 'm descuido m' embolico!)

Y ara ab lo nou desengany....

—¿Un desengany nou?—Si, home,
aixó qu' ha fet en *Total*.

SALVADOR BONAVIA.

SINONIMIA

Un día 'l noy de 'n *Total*
va clavar un cop de *tot*
al fill petit de 'n Cabot
y va ferli bastant mal.

PERE CARRERAS.

TRENCA-CLOSCAS

RAMÓN LARI

SILS.

Formar ab aquestas lletras lo títul de un drama castellá.

F. XIRAU.

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

VAN PUBLICADOS
30 tomos

ACABAN DE PUBLICARSE

TOMO 29

(EDICIÓN LÓPEZ)

ARCO IRIS

por D.ª EMILIA PARDO BAZÁN

TOMO 30

La mujer, el hombre y el amor

por ENRIQUE RODRÍGUEZ SOLÍS

Precio de cada tomo 2 reales

SINGLOTS POÈTICHS

per SERAFI PITARRA

12 OBRAS

ilustradas ab profusió. 1.ª serie

Preu 6 pessetas

Joaquín M.ª Bartrina

ALGO

Colección de poesías ilustradas por D. José Luis Pellicer. Un tomo 8.º Ptas. 3.

Demá dissapte día 28

NÚMERO EXTRAORDINARI

DEL POPULAR SENMANARI

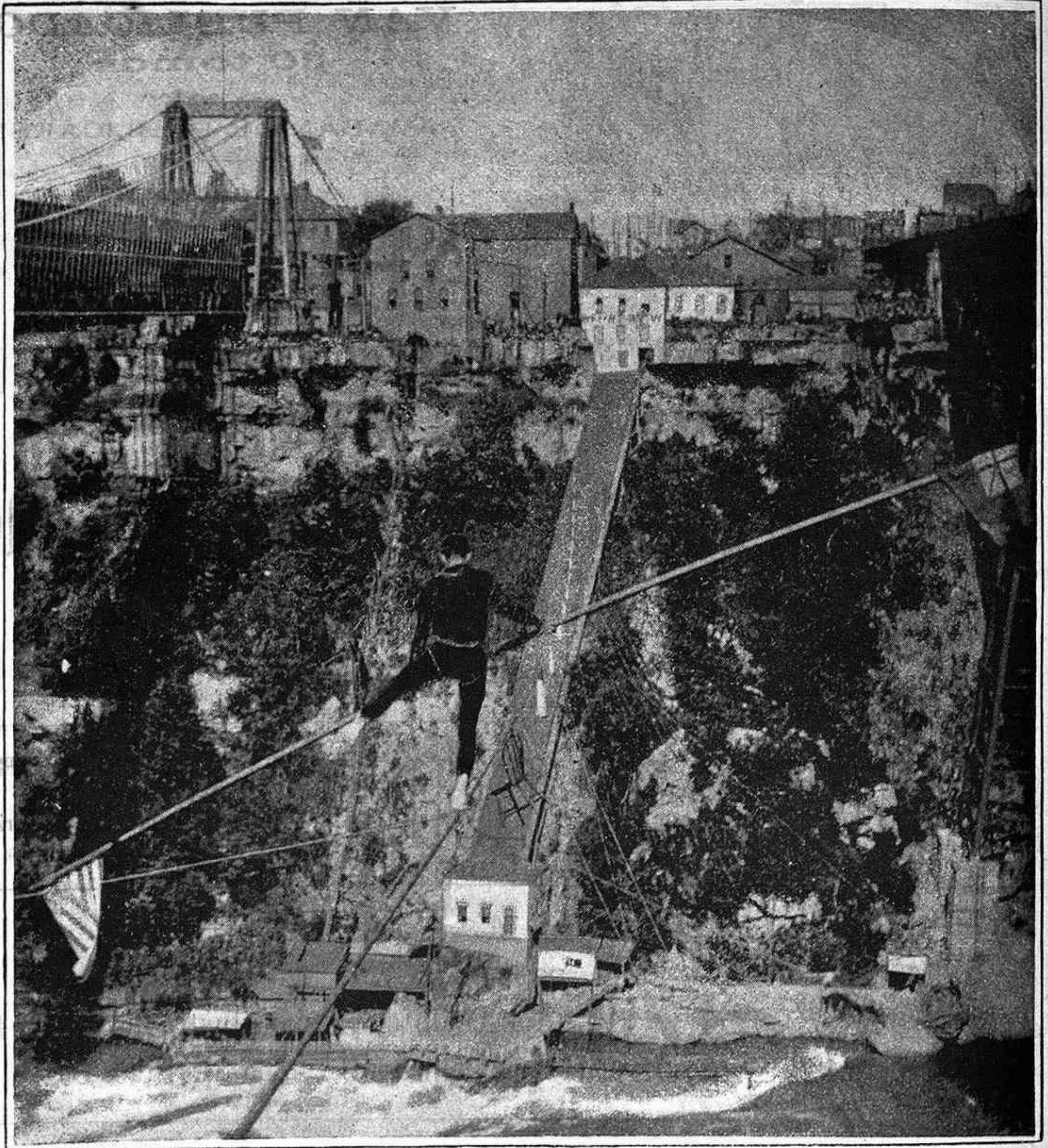
La Campana de Gracia

8 planas de ilustració y text. ✖ Preu 10 céntims.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de port. No responém d' extravíos, no remetent además 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

INSTANTANEAES NOTABLES

Un funàmbul sobre las cataratas del Niàgara.

TERS DE SILABAS

. . . . .
 . . . . .
 . . . . .

Primera ratlla vertical y horisontal: nom d' home.—Segona: nom de dona.—Tercera: nom d' home.

JOANET ROCA.

LOGOGRIFO NUMERICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Població espanyola.
- 6 7 8 6 7 8 7 —Nom de dona.
- 6 7 8 6 1 8.—Ofici.
- 6 1 8 3 7.—Poble català.
- 8 4 5 3.—Carrer de Barcelona.
- 3 5 2.—Nom d' home.
- 8 1.—Nota musical.
- 3.—Consonant.

A. SUÑER CUPONS.

CONVERSA

- Celebro de veuret bó, Quimet.
- Gracias, igualment; si per ré 'm necessitas estich al carrer qu' ara havém dit entre tots dos, número vinticinch segón pis, primera.

FIGURILLA.

GEROGLIFICH

X
 B B B
 I

LOS

er Er er

GALÁN PER TOT.

A. López Robert, impresor, Asalto. 63.—Barcelona.